

Kultur- och fritidsförvaltningen
Karin Olanders

Förslag på militärhistoriskt museum i Gamla Linköping

Militärhistoriskt museum

I ett museum i Gamla Linköping kan stadens militärhistoria berättas. Museet ska visa spännande, tillgängliga och starka upplevelser för en bred målgrupp. Berättelsen är historisk, samtida och tydliggör framtida frågeställningar.

I samband med utredningen 2018 om lokalisering av militärhistoria togs också ett museikoncept fram i en bred samrådsprocess med representanter för alla vapenslag och andra berörda. I utredningsarbetet fanns det en styrgrupp och referensgrupper med representanter från kamratföreningarna A1, T1, I4 och LV2 samt representanter från före detta Garnisonsmuseets styrelse. En referensgrupp från Berzeliusskolan med fokus på pedagogik och skolans behov deltog i förarbetet. Kvalitetens- och relevansgranskning skedde med Armémuseum, Flygvapenmuseum, Krigsarkivet, Bild Linköping, Stadsarkivet samt stadsantikvarie.

Museikonceptet

Den röda tråden i förslaget är *Spår i staden - på vilket sätt har den militära närvaron påverkat Linköping*, både i form av stadsplanering, gatunamn, namn på stadsdelar, men också i form av verksamhet, företagande, utbildning, socialt liv och självbild.

Museikonceptet har bearbetats, både utifrån tidsrymd, men också i förhållande till en mindre lokal. Dessutom har en utomhusdel tillkommit i förslaget, som är tänkt att gestaltas på garnisonsområdet, samt digitalt i appen Kulturpunkt. Utomhusdelen är ett initiativ från personer som är ideellt engagerade i stadens militärhistoria, ett samarbete mellan olika representanter för olika tidigare regementen. Utomhusdelen kommer att bestå av skyltar och digitalt material som uppmärksammar de militära minnesmärkena, byggnader och andra fysiska påminnelser om den militära verksamheten i området.

Den lokal som är utgångspunkt i det nya förslaget är Curmanska magasinet, där friluftsmuseet idag har sina stadshistoriska och tillfälliga utställningar. Tanken är att båda våningsplanen ska rymma det militärhistoriska museet. De föremål som samlades in i samband med inventeringen av det före detta Garnisonsmuseet, och tömningen av den lokalen utgör basen i utställningen, tillsammans med alla insamlade berättelser i samband med utredningen från 2018. Ryttartorpet kommer visa den äldre militära historien och Curmanska magasinet kommer visa den nyare militära historien.

Museiförslaget Spår i staden innehåller följande teman:

1. Civilt möter militärt - Spår i staden
2. Garnisonsområdet
3. Värnplikt
4. Historik – indelningsverket
5. Upprustning/nedrustning/upprustning igen
6. Familjen och livet
7. Krigets förödelse - tjänstgöring i spillror.

En ciceron är tänkt att leda besökaren genom den obemannade utställningen, via både ljud och film. Det nya militärhistoriska museet har ett modernt utförande och kommer hållas levande genom pedagogisk verksamhet, programverksamhet med koppling till militärhistoria, samarbete med ideella krafter, samarbete med andra militärhistoriska museer och kunskapsuppbyggnad. Både barnfamiljer, skola och militärt intresserade ska kunna tillgodogöra sig innehållet på olika sätt. Det finns möjlighet till fördjupning för den specialintresserade, men också lekfulla och interaktiva inslag.

Tidplan

Under 2025 och 2026 kommer museet utarbetas med hjälp av återstående fondmedel. Från år slutet av 2026 början av 2027 planeras museet tas i drift och blir en del av Gamla Linköpings ordinarie verksamhet.

Tidsplanen för militärhistoriskt museum planeras därför till följande:

<ul style="list-style-type: none"> • Planering av projektet, vilket inkluderar en mer detaljerad tidplan. • Dokumentering av utställningen som ska rivas. • Rivning av befintlig utställning i Curmanska (finns idag på två plan). • Rekrytering av projektledare • Genomföra upphandling av entreprenör med ansvarar för att uppföra/bygga upp militärhistoriskt museum. Innefattar även framtagande av kravspecifikation inför upphandlingen. 	Våren 2025
<ul style="list-style-type: none"> • Påbörja planeringen av basutställningen (inom- och utomhus). • Projektering av lokalanpassningar för militärhistoriskt museum. • Påbörja lokalanpassningar. 	Hösten 2025

<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatta arbete med lokalanpassningar. • Påbörja implementeringsarbetet med utställningen (inom- och utomhus). • Rekrytering av intendent med adekvat kompetens för uppdraget. • Påbörja planeringen av invigning. 	Våren 2026
<ul style="list-style-type: none"> • Eventuell besiktning av lokalanpassningar • Färdigställande av utställningen (inom- och utomhus). • Planering av invigning. 	Hösten 2026
<ul style="list-style-type: none"> • Invigning av militärhistoriskt museum. 	Hösten 2026/våren 2027

Budget militärhistoriskt museum

Utställningsproduktionen (både inomhus- och utomhusdelen) kommer att rymmas inom återstående fondmedel om 9,8 mnkr.

Fördelning budget av fondmedel

Framtagande av militärhistoriskt museums basutställning i Curmanska (produktion och konsultkostnad)	6 500 000 kronor
Utomhusutställning	1 400 000 kronor
Projektledning under implementering/införande av militärhistoriskt museum	1 000 000 kronor
Invigning + kommunikation	500 000 kronor
Lokalanpassning (ljudisolering)	100 000 kronor
Oförutsett	300 000 kronor
Totalt	9 800 00 kronor

Framtagande av basutställningen avser konsultkostnad för uppförandet av basutställningen samt kostnaden för själva produktioner, som bland annat inkluderar teknik, framtagande av skisser och underlag, inköp inventarier och montering av utställningen med mera. Motsvarande gäller för kostnaden som avser

utomhusutställningen. För att kunna driva och hålla samman projektet finns behov av en projektledare. Under projekttiden finns behov av vissa kommunikationsinsatser. Likaså finns behov av större kommunikationsinsatser i samband med invigningen, vilket även inkluderar annonseringskostnader. Det finns också behov av en budgetpost för oförutsedda kostnader. Budgetposten i tabellen motsvarar 3 procent av den totala budgeten för fondmedlen.

Finansiering av den löpande verksamheten, vilket inkluderar utveckling och personalkostnad för militärhistoriskt museum på Gamla Linköping, ansvaras av kultur- och fritidsnämnden. Den löpande verksamheten planeras att vara igång från och med slutet av 2026 eller början av 2027.

Samråd och samverkan

Samråd och samverkan kommer att ske med erforderliga parter, såväl externa parter som parter inom kommunen, under framtagandet av militärhistoriskt museum.

Karin Olanders
Kultur- och fritidsdirektör